

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. huhtikuuta 2023
(OR. en)

8406/23

AGRI 199
AGRISTR 26
RECH 147

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Neuvoston päätelmät biotalouden tarjoamista mahdollisuuksista nykyisten haasteiden valossa erityisesti maaseutualueiden osalta

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 25. huhtikuuta 2023 hyväksymät päätelmät biotalouden tarjoamista mahdollisuuksista nykyisten haasteiden valossa erityisesti maaseutualueiden osalta.

Neuvoston päätelmät biotalouden tarjoamista mahdollisuuksista nykyisten haasteiden valossa erityisesti maaseutualueiden osalta

Euroopan unionin neuvosto, joka

PALAUTTAA MIELEEN

- 29. marraskuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät päivitetystä biotalousstrategiasta;
- neuvoston päätelmät Pellolta pöytään -strategiasta;
- neuvoston päätelmät EU:n uudesta metsästrategiasta 2030;
- neuvoston päätelmät kestävästä sinisestä taloudesta;

OTTAA HUOMIOON

- Euroopan vihreän kehityksen ohjelman;
- Pellolta pöytään -strategian;
- EU:n uuden metsästrategian 2030;
- vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian;
- EU:n maaperästrategian vuoteen 2030;
- kiertotalouden toimintasuunnitelman;
- yhteisen maatalouspolitiikan ja jäsenvaltioiden strategiasuunnitelmat;
- 55-valmiuspaketin ja REPowerEU-suunnitelman tavoitteet;
- EU:n biotalousstrategian täytäntöönpanoa koskevan komission edistymiskertomuksen;
- komission tiedonannon ”EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio – Vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet vuoteen 2040 mennessä”;
- komission tiedonannon ”Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle”;
- kestävästä kehitystä, kauppaa, ympäristönsuojelua sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistä koskevat unionin kansainväliset sitoumukset;

- Brysselissä 6.–7. lokakuuta 2022 pidetyn korkean tason konferenssin ”The Bioeconomy - Enabling the European Green Deal in Challenging Times” tulokset;
- puheenjohtajavaltio Ruotsin Tukholmassa 27.–28. helmikuuta 2023 järjestämän konferenssin ”Living in the Bioeconomy” tulokset;

KOROSTAA

kestävän ja kiertoon perustuvan biotalouden tärkeää roolia vastattaessa nykyisiin haasteisiin, jotka liittyvät erityisesti ilmastoon, luonnon monimuotoisuuteen, energiaan ja elintarviketurvaan, ja sen merkitystä unionin taloudelle, erityisesti keskeisten tuotteiden tarjoamiselle, kilpailukyvyn lisäämiselle, tulonlähteiden monipuolistamiselle ja työpaikkojen luomiselle maaseutu- ja rannikkoalueilla samalla kun edistetään unionin pyrkimyksiä kohti vihreää siirtymää ja parempaa selviytymiskykyä sellaisen kokonaisvaltaisen ja monialaisen lähestymistavan puitteissa, jolla varmistetaan eri politiikanalojen välinen johdonmukaisuus. °

1. PAINOTTAA biotalouden merkitystä EU:n selviytymiskyvyn ja nykyisiin haasteisiin vastaamisen kannalta ottaen erityisesti huomioon, että kestävästi hankitut ja tuotetut biopohjaiset tuotteet voivat osaltaan parantaa selviytymiskykyyn ja omavaraisuuteen liittyviä valmiuksia. TOTEAA, että sekä ilmastohaaste että Venäjän laiton, perusteeton ja provosoimaton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan ovat entisestään korostaneet tarvetta tehostaa siirtymistä puhtaaseen ja uusiutuvaan energiaan, kestäviin fossiilittomiin materiaaleihin sekä kestäviin, häiriönsietokykyisiin ja oikeudenmukaisiin elintarvikejärjestelmiin.
2. ON TIETOINEN siitä, että kestävästi tuotettuun biomassaan ja jäännösmateriaaleihin perustuva biotalous on sekä vihreän ja oikeudenmukaisen siirtymän mahdollistaja että sen tulos ja että se edistää kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista ottamalla tasavertaisesti huomioon kestävyiden ympäristöön liittyvät, sosiaaliset ja taloudelliset ulottuvuudet. TÄHDENTÄÄ kestävän ja kiertoon perustuvan biotalouden keskeistä merkitystä ilmaston ja ympäristön kannalta sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja sen strategioiden tavoitteiden saavuttamisessa.

3. KOROSTAA, että biotalous on monialainen ja kokonaisvaltainen käsite, jossa kestävyiden kaikki kolme ulottuvuutta voidaan ottaa tasapainoisesti huomioon; ja PAINOTTAA, että biotalous vahvistaa kiertotaloutta ja toimii sen kanssa vuorovaikutuksessa uusiutuvien luonnonvarojen ja maataloudesta, elintarviketuotannosta, metsätaloudesta, kalastuksesta, vesiviljelystä ja vedestä sekä orgaanisista jätevirroista, muun muassa kotitalouksista, peräisin olevien biopohjaisten sivuvirtojen resurssitehokkaan käytön kautta. KOROSTAA, että biotalousalat ovat usein kytköksissä toisiinsa, mikä edistää näiden alojen välistä synergiaa sekä laajentaa ja lujittaa niiden välisiä suhteita. TOTEAA, että biotalous on erittäin riippuvainen terveistä ja vahvoista ekosysteemeistä ja että biotalouden ja luonnon monimuotoisuuden välistä synergiaa olisi edistettävä kestävä ja kiertoon perustuvan biotalouden kehittämisessä ja käyttöönotossa.
4. ON TYYTYVÄINEN EU:n biotalousstrategian täytäntöönpanoa koskevaan edistymiskertomukseen ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa saavutettuun yleiseen myönteiseen kehitykseen, mukaan lukien kansallisten ja alueellisten biotalousstrategioiden kehittäminen sekä yksityisten investointien, startup-yritysten ja tutkimuksen ja innovoinnin mobilisointi biopohjaisilla teollisuudenaloilla. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että Venäjän Ukrainaa vastaan käymän laittoman, perusteettoman ja provosoimattoman hyökkäyssodan vaikutukset esimerkiksi elintarvike- ja energiaturvallisuuteen on otettava huomioon toimintasuunnitelman tulevassa täytäntöönpanossa; ja että vahva EU:n biotalousstrategia, jossa keskitytään kaikkiin kolmeen kestävyiden ulottuvuuteen, voi edistää Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamista. PANEE lisäksi MERKILLE, että kertomuksessa korostetaan tarvetta käsitellä useita maahan ja meriin kohdistuvia paineita ja ratkaista ne sekä varmistaa kestävämmät kulutustottumukset.
5. PAINOTTAA biotalouden merkitystä elinvoimaisten maaseutualueiden kannalta, alkutuottajien aktivoimisessa ilmastotoimien ja vihreän siirtymän alalla sekä työpaikkojen, kasvun ja yhtäläisten mahdollisuuksien luomisessa ja säilyttämisessä koko EU:ssa ja kaikilla sen alueilla. KOROSTAA maaseutualueiden kestävien ratkaisujen sekä biotalousalojen tulonlähteiden lisäämisen ja monipuolistamisen merkitystä alkutuottajille, maanomistajille, pienille ja keskisuurille yrityksille ja muille maaseudun toimijoille, muun muassa sellaisten uusien arvoketjujen ja liiketoimintamallien avulla, joihin nämä tuottajat ovat täysin integroituneet.

6. ON TIETOINEN biotalouden merkityksestä innovoinnin käyttöönotossa maaseutualueilla ja siitä, että nykyisellään käytettävissä olevia rahoitusvälineitä, kuten yhteistä maatalouspolitiikkaa, Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaa, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa, elpymis- ja palautumistukirahastoa, koheesiorahastoa, Life-ohjelmaa, innovaatorahastoa ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa, on käytettävä toisiaan täydentävästi. ON TIETOINEN älykkäiden kylien ja maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden kaltaisten aloitteiden sekä uuden startup-yrityskylien käsitteen merkityksestä.
7. ON TIETOINEN kestävän ja kiertoon perustuvan biotalouden merkityksestä paikallisesti ja alueellisesti saatavilla olevien resurssien hyödyntämisessä uusien monialaisten ja toisiinsa liittyvien kestävien ja sosiaalisesti oikeudenmukaisten arvoketjujen kehittämisen avulla. KOROSTAA tässä yhteydessä, että on tärkeää tunnustaa alueelliset ja paikalliset erityispiirteet, mukaan lukien pienten, maantieteellisesti eristyneiden talouksien ja syrjäisimpien alueiden erityispiirteet, ja hyödyntää niitä.
8. TIEDOSTAA biotalouden arvon EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision sekä maaseutua koskevan EU:n toimintasuunnitelman täytäntöönpanon kannalta samoin kuin biotalouden merkityksen maaseutualueiden yhteenkuuluvuuden edistämisessä, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja oikeudenmukainen siirtymä mukaan luettuina.
9. KOROSTAA elintarvikejärjestelmän kehittämisen merkitystä ja tarvetta jatkaa biotalouden, innovatiivisten menetelmien ja muiden luontoon perustuvien käytäntöjen tarjoamien mahdollisuuksien tutkimista terveellisen ja ravitsevan ruuan ja rehun tuottamiseksi ennalta varautumisen periaatetta noudattaen.
10. PAINOTTAA biopohjaisten resurssien potentiaalia esimerkiksi kemianteollisuudessa sekä rakennus-, tekstiili- ja pakkausaloilla sekä biopohjaisten materiaalien kasvavan markkinakysynnän tarjoamia mahdollisuuksia teollisissa ekosysteemeissä ja laajemmissa arvoketjuissa. KOROSTAA hiilen varastoinnin merkitystä uusiutuvissa materiaaleissa ja tuotteissa.

11. TIEDOSTAA innovatiivisen ravinnehuollon, uudelleenkäytön ja kierrätyksen, biopohjaisia lannoitteita käyttävän kestävä maanviljelyn ja kestävä kotieläintuotannon, kuten pinta-alaperusteisen kotieläintuotannon, merkityksen, ja KOROSTAA niiden panosta sellaisen ravinnekierron kuntoon saattamisessa, joka minimoi ravinnehävikin ja saastumisen ja tarjoaa samalla vaihtoehtoja fossiilipohjaisille tai tuontiravinteille ja edistää riippumatonta ja elinkelpoista eurooppalaista maatalousjärjestelmää, joka vahvistaa elintarviketurvaa.
12. PANEE MERKILLE, että biotalous sisällytettiin olennaisena osana erääseen yhteisen maatalouspolitiikan 2023–2027 erityistavoitteeseen, ja KEHOTTA komissiota esittämään yleiskatsauksen siitä, miten biotaloutta on käsitelty jäsenvaltioiden strategisissa suunnitelmissa, ja seuraamaan tätä. KANNUSTAA komissiota harkitsemaan biotalouden asettamista erityistavoitteeksi muissa politiikoissa ja välineissä.
13. PAINOTTAA, että biotaloutta kehitettäessä on tärkeää noudattaa osallistavaa lähestymistapaa, ja erityisesti, että alkutuottajat on otettava mukaan toimintaan ja tehtävä näiden kanssa tiivistä yhteistyötä, ja KOROSTAA maa- ja metsätalousosuoskuntien roolia. TÄHDENTÄÄ, että nuorempi sukupolvi on tärkeää saada mukaan toimintaan, jotta voidaan varmistaa biotalouden menestyksellisen kehittäminen.
14. KOROSTAA metsien monikäyttöisyyttä sekä metsänomistajien ja -hoitajien, aktiivisen kestävä metsänhoidon ja metsäalan tärkeää roolia biotalouden kannalta. PAINOTTAA, että metsäpohjaisten tuotteiden resurssitehokas ja kestävä tuotanto ja käyttö edistävät hiilen varastointia ja tarjoavat korvaavia materiaaleja fossiilisille luonnonvaroilta sekä edistävät kestävä ja kiertoon perustuvaa biotaloutta ja muita Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita.
15. PANEE MERKILLE EU:n sinisen biotalouden, mukaan lukien leväala, potentiaalinen luoda työpaikkoja rannikko- ja maaseutualueilla, elvyttää Euroopan merialueita ja sisävesivaroja sekä tuottaa EU:n markkinoille tuotteita, joilla on pieni hiilijalanjälki.

16. KOROSTAA resurssitehokkaan ja kestävästi tuotetun bioenergian merkitystä pyrittäessä vähentämään EU:n riippuvuutta muun muassa Venäjän fossiilisista energialähteistä.
17. TOTEAA, että elintarviketurvan varmistaminen on EU:lle strategisesti tärkeää. TIEDOSTAA maatalouselintarvikejätteen potentiaalin tuottaa vaihtoehtoisia biopohjaisia raaka-aineita eri aloilla tapahtuvaan kestäväan käyttöön ja epätavanomaisten veden lähteiden kasteluun tarjoaman potentiaalin. KOROSTAA, että biometaanin tuotanto biojätteestä ja biopohjaisista sivuvirroista pienentää maatalouden, liikenteen ja muiden alojen ympäristö- ja ilmastojalanjälkeä.
18. TIEDOSTAA teollisen ulottuvuuden vahvan roolin vihreässä, digitaalisessa ja oikeudenmukaisessa siirtymässä, erityisesti innovatiivisissa arvoketjuissa toimivien pk-yritysten, yrittäjien ja startup-yritysten roolin. TIEDOSTAA tarpeen tuoda tutkimuksessa ja innovoinnissa aikaansaatu edistyminen lähemmäs markkinoita ja varmistaa biopohjaisten tuotteiden parempi kilpailukyky markkinoilla samoin kuin tarpeen varmistaa tutkimus-, kehitys- ja innovointi- sekä teollisuuspolitiikkojen parempi yhteensovittaminen, jotta voidaan tukea tavoitetta siirtyä nopeammin tutkimuksesta teolliseen tuotantoon, muun muassa harkitsemalla biotalouden teollisen allianssin ja teollisuusklusterien kehittämistä. TOTEAA, että pienten ja keskisuurten toimijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen on tärkeää, sillä niiltä puuttuu usein resursseja tutkimukseen ja innovointiin, minkä vuoksi ne eivät voi laajentaa toimintaansa. PANEE MERKILLE, että vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmaa nettonollan aikakaudelle koskevassa komission tiedonannossa viitataan biopohjaisten korvaavien materiaalien kehittämiseen.
19. KOROSTAA, että biotalouden kehittäminen edellyttää ammattitaitoista työvoimaa, eikä vähiten maaseutualueilla. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI komission pyrkimyksiin edistää biotalouteen liittyvää koulutusta ja osaamisen kehittämistä. TOTEAA, että saatavilla olevia biotalouteen liittyviä koulutusjärjestelmiä, myös ammatillista koulutusta, on kehitettävä edelleen.

20. KOROSTAA tutkimusta, innovointia ja investointeja keskeisinä mahdollistajina siirryttäessä kohti kestäväää ja kiertoon perustuvaa biotaloutta EU:ssa. ON TIETOINEN EU:n ja jäsenvaltioiden saatavilla olevien monien rahoitusvälineiden tarjoamista mahdollisuuksista ja tarpeesta mobilisoida yksityisistä lähteistä lisää investointeja kestävä biotalouden käyttöönoton tukemiseksi edelleen. KANNUSTAA komissiota edistämään innovatiivisten välineiden ja teknologioiden käyttöönottoa ja asettamaan ne kaikkien viljelijöiden saataville, karjankasvattajat, vesiviljelijät ja metsänhoitajat mukaan luettuina. TIEDOSTAA, että innovointia on lisättävä maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmän (AKIS) puitteissa ja että kumppanuuksilla, testauksella ja pilottiympäristöillä on tärkeä rooli biotaloudessa.
21. PANEE MERKILLE toimet, joita komissio on toteuttanut politiikkojen tietopohjan parantamiseksi biotalouden tietokeskuksen ja biotalouden seurantajärjestelmän kautta; ja KOROSTAA tutkimuksen ja innovoinnin sekä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman roolia sen tukemisessa, mukaan lukien eurooppalaiset tutkimus- ja innovointikumppanuudet, kuten Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys (CBE-yhteisyritys), eurooppalaiset innovaatiokumppanuudet ja älykkään erikoistumisen strategiat.
22. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE BIOEAST-aloitteen edistymisen. KANNUSTAA komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan tätä yhteistyötä ja TOISTAA, että kestävien ja kiertoon perustuvien biotalousjärjestelmien kehittämistä jäsenvaltioissa, joissa edistyminen on hidasta, on tuettava toimintapoliittisella tuella ja muilla mekanismeilla, muun muassa vastaavilla aloitteilla ja mahdollisesti kumppanimaiden myötävaikutuksella. TIEDOSTAA alueiden välisten yhteistyöverkoston arvon kokemusten, osaamisen ja parhaiden käytäntöjen vaihdossa. Olisi helpotettava osaamisen siirtoa vähemmän kehittyneille alueille ja maaseutualueille. KEHOTTA sen vuoksi komissiota analysoimaan, miten osaamisen siirtoa ja osallistumista tutkimus- ja innovointitoimiin voidaan edistää vähemmän kehittyneillä alueilla ja maaseutualueilla, syrjäisimmät alueet mukaan luettuina.

23. ON TIETOINEN siitä, että biotalouden alalla tarvitaan kansainvälistä yhteistyötä yhteisiin maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi. TIEDOSTAA myös biotalouden tarjoaman mahdollisuuden edistää kansainvälisiä prosesseja ja sitoumuksia.
24. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja niiden alueita jatkamaan kestävän ja kiertoon perustuvan biotalouden kokonaisvaltaista ja koordinoitua käyttöönottoa ja jatkamaan biotalouspolitiikkoja koskevaa työtä mahdollistavana kehyksenä, joka ohjaa kestävää ja oikeudenmukaista siirtymää, ja integroimaan biotalouden paremmin muihin politiikkoihin. PANEE MERKILLE riskin siitä, että biomassan saatavuudessa saattaa esiintyä puutteita, ja TIEDOSTAA kestävää biomassaa koskevien kansallisten ja alueellisten strategioiden merkityksen. KOROSTAA rajatylittävän yhteistyön merkitystä biotalouden kehittämisessä.
25. KEHOTTAJAA komissiota sisällyttämään biotalouden paremmin kaikkiin politiikkoihin ja varmistamaan johdonmukaiset ja tehokkaat politiikat, joilla tuetaan biotalouden kehittämistä koko arvoketjussa ja mahdollistetaan sen tarjoamien ratkaisujen hyödyntäminen, samalla kun puututaan sääntelyesteisiin. TOTEAA, että eurooppalaisten innovatiivisten biopohjaisten ratkaisujen käyttöönottoa ja kestävän bioenergian kehittämistä varten tarvitaan kokonaisvaltainen, johdonmukainen, ennakoitava ja pitkän aikavälin poliittinen kehys. KOROSTAA, että EU:n politiikassa on otettava huomioon biotalouteen liittyvät alueelliset ja paikalliset erityispiirteet ja hyödynnettävä niitä.
26. PANEE MERKILLE, että Euroopan vihreän kehityksen ohjelman puitteissa on hyväksytty tai neuvoteltavana useita lainsäädäntöehdotuksia, joiden tavoitteena on ohjata EU:ta kohti vihreää siirtymää. Lopullisena tavoitteena on saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä ja tukea EU:n muuttamista oikeudenmukaiseksi ja vauraaksi yhteiskunnaksi, jolla on nykyaikainen ja kilpailukykyinen talous.
27. KEHOTTAJAA komissiota parantamaan vaikutustenarviointejaan, jotta voidaan ottaa paremmin huomioon säädösten, strategioiden ja biotalouden kehittämisen välinen johdonmukaisuus, niiden yhteinen panos unionin tavoitteiden saavuttamiseen ja niiden kumulatiivinen vaikutus maankäyttöön, raaka-aineiden tarjontaan ja energiavaroihin.

28. PYYTÄÄ komissiota esittämään ennen seuraavaa strategiakautta EU-tason toimien perusteellisen arvioinnin jälkeen päivitetyn EU:n biotalousstrategian ja toimintasuunnitelman näiden neuvoston päätelmien pohjalta ottaen huomioon EU:n biotalousstrategiaa koskevan edistymiskertomuksen sekä muutokset Euroopassa ja muualla maailmassa. PYYTÄÄ komissiota tällä välin raporttoimaan neuvostolle vuosittain asiaan liittyvistä toimistaan.
-